

G CONSELLERIA
O TREBALL, COMERÇ
I I INDÚSTRIA
B

IMPACTE DE LA REFORMA LABORAL 2012 A BALEARS: EL CAS DE LES EMPRESES DE NETEJA

Unitat de Seguiment de la Qualitat de l'Ocupació (USQO)
Abril 2017

OBJECTE DE L'ESTUDI

- El present estudi de la Unitat de Seguiment de Qualitat de l'Ocupació (USQO) té per objecte analitzar l'impacte de la reforma laboral de 2012 a Balears en el sector de la neteja, així com les conseqüències que ha tingut sobre la negociació col·lectiva.
- En concret, s'estudia com ha afectat a les condicions laborals dels treballadors i treballadores un canvi normatiu que ha implicat la primacia del conveni d'empresa front el conveni col·lectiu sectorial.
- Amb aquesta finalitat s'ha analitzat un sector altament feminitzat com és el de la neteja (on el 73% són dones), essencialment de mà d'obra, on els costos principals són els salaris, i que per tant permet observar els efectes de la reforma laboral de 2012 sobre la remuneració de les treballadores i treballadors.

ABANS DE LA REFORMA LABORAL

- Conveni col·lectiu > Conveni d'empresa
- Els convenis col·lectius sectorials provincials (negociats entre sindicats i patronals) fixen les condicions laborals mínimes del sector
- Els convenis d'empresa només poden modificar les condicions del conveni col·lectiu si suposen una millora de les condicions de feina
- Conseqüències:
 - Convenis d'empresa escassos, amb millors condicions laborals que els sectorials
 - Homogeneïtzació de les condicions laborals
 - Competència entre empreses no es dona minvant condicions laborals i salarials

DESPRÉS DE LA REFORMA LABORAL

- Conveni col·lectiu < Conveni d'empresa
- Reial Decret-Llei 3/2012 (10 febrer) estableix la primacia dels convenis d'empresa (sense negociació col·lectiva) front els convenis col·lectius sectorials
- Aquest canvi afecta a:
 - Salaris i import d'hores extraordinàries
 - Temps de feina (descansos, vacances)
 - Conciliació vida laboral i familiar
- Conseqüències:
 - Proliferació dels convenis d'empresa, amb pitjors condicions laborals que els sectorials
 - Desigualtat de condicions laborals dins el sector
 - Casos de competència entre empreses mitjançant precarització i devaluació

SECTOR NETEJA A BALEARS: CONVENI COL·LECTIU VS CONVENI D'EMPRESA

ABANS DE LA REFORMA LABORAL

	2011
Nº Convenis d'Empresa Vigents	1

Salari mensual (€)

Conveni Col·lectiu Sectorial	896,3
Conveni d'Empresa*	947,2
SMI	633,3

Diferències (termes absoluts i %)

Conv. Empresa - Sectorial	50,9€ (5,7%)
Conv. Empresa - SMI	313,9€ (49,6%)
Conv. Sectorial- SMI	263€ (41,4%)

* Salari mitjà ponderat pel nombre de treballadors cobert per cada conveni d'empresa

DESPRÉS DE LA REFORMA LABORAL

2013	2017
9	13

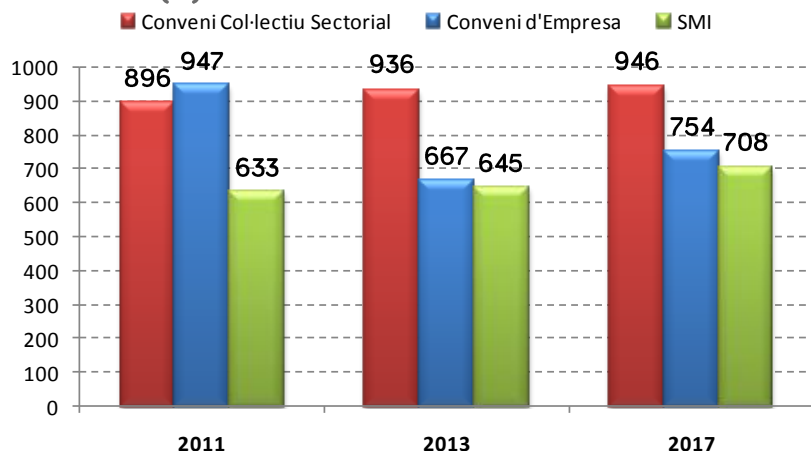
936,2	945,6
667,4	753,9
645,3	707,7

-268,8 (-28,7%)	-191,7 (-20,3%)
22,1 (+3,4%)	46,2 (6,5%)
290,9 (+45,1%)	237,9 (+33,6%)

D'ençà la Reforma Laboral, s'ha passat d'un conveni d'empresa (2011) a 9 en el 2013. És a dir, només en un any s'han quedat 9 empreses fora del conveni sectorial, xifra que puja a 13 en el 2017. Això suposa que un 12,7% dels treballadors de neteja queden fora del conveni sectorial.

SECTOR NETEJA A BALEARS: CONVENI COL·LECTIU VS CONVENI D'EMPRESA

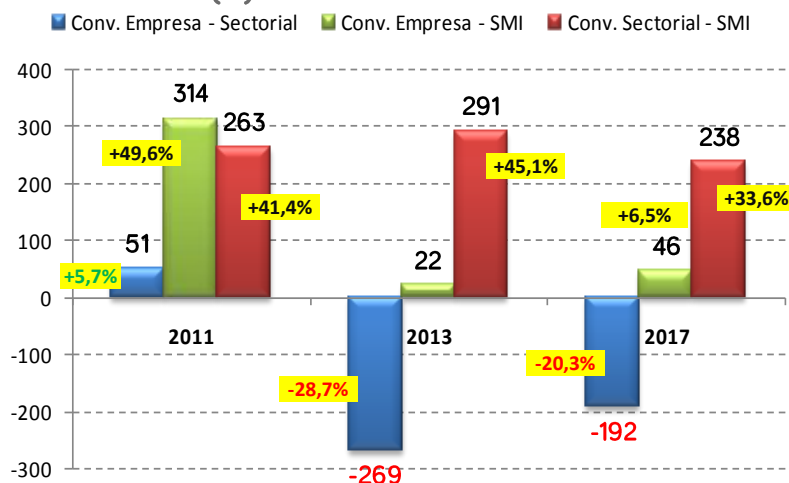
Salari mensual (€)

El conveni d'empresa, un 20,3% menys que el sectorial

L'any 2017, la mitjana dels conveni d'empresa se situen un 20,3% per davall del conveni sectorial, que suposen gairebé 200 euros menys de salari mensual.

Diferències mensuals (€)

El conveni d'empresa també frega, actualment, el Salari Mínim Interprofessional: la diferència entre ambdós valors és del 6,5%, és a dir 46 euros.

A diferència de 2011, els convenis d'empresa devaluen les condicions salarials als mínims que estableix l'Estatut dels Treballadors.

SECTOR NETEJA A BALEARS: ALTRES CONSIDERACIONS LABORALS

A més de qüestions purament salarials, l'estudi de l'Impacte de la Reforma Laboral 2012 a les Illes Balears aplicat al sector de la Neteja, també contempla altres indicadors que s'han precaritzat amb la proliferació de convenis d'empresa, per davall del conveni sectorial. Així:

- La majoria de convenis d'empresa estableixen complements mitjançant pacte individual amb cada treballador, eliminant la negociació col·lectiva.
- Sovint s'aboleixen els plusos de penositat, toxicitat i perillositat en base a *“l'eficax política de prevenció de riscos laborals de l'empresa”*.
- Bona part dels convenis d'empresa eliminen el plus d'antiguitat perquè *“ambdues parts consideren que es tracta d'un plus antiproductiu i antieconòmic”*.

CONCLUSIONS (I): L'IMPACTE DE LA REFORMA LABORAL DE 2012 A BALEARS

1) Proliferació dels convenis d'empresa:

- S'ha passat d'un conveni d'empresa l'any 2011, a 9 el 2013 i 13 el 2017.
- 1.133 treballadors/es del sector neteja (12,7%) estan fora del paraigües del Conveni Col·lectiu Sectorial.

2) Devaluació salarial:

- 12 dels 13 convenis d'empresa de neteja vigents a 2017 presenten condicions inferiors al conveni col·lectiu sectorial
- 7 convenis d'empresa actuals paguen el SMI (el mínim legal) → Aquests 7 convenis serien inferiors a l'SMI 2017 si no fora perquè tenen l'obligació legal d'actualitzar-se a nivell d'SMI si aquest és superior
- Precarització laboral: a 2017 el personal sota conveni d'empresa cobra 192€ menys al mes que aquell que ho fa amb conveni sectorial, el que suposa una diferència del 20,3%.

CONCLUSIONS (II): L'IMPACTE DE LA REFORMA LABORAL DE 2012 A BALEARS

- 3) Competència entre empreses via devaluació salarial i precarització dels drets dels treballadors/es
- 4) Deteriorament de la negociació col·lectiva
 - Pèrdua de l'equilibri negociador entre empresari i representants dels treballadors
 - 5 dels convenis d'empresa, per davall del sectorial, han estat negociats per un sol delegat de personal
 - Certs complements es pacten individualment entre treballador-empresa
- 5) Manca de justificació dels convenis d'empresa:
 - La RL argumentava que els convenis d'empresa permetrien que cada empresa regulés les seves relacions laborals en adequació a les seves particularitats
 - La realitat és que molts dels convenis presenten articles literals tot i tractar-se d'empreses i delegats diferents

G CONSELLERIA
O TREBALL, COMERÇ
I I INDÚSTRIA
B

Moltes gràcies per l'atenció.

Unitat de Seguiment de la Qualitat de l'Ocupació (USQO)
Abril 2017

